

RIO-Waardenlijsten Opleidingseenheden, Opleidingskenmerken en Communicatiecontexten voor het funderend onderwijs

Beheermodel

Datum: 28 oktober 2022

Versie: 1.2

Status: definitief

Auteur: Bureau Edustandaard

Versiegeschiedenis

Versie	Datum	Auteur	Opmerkingen
0.1	17 januari 2020	Jacob Molenaar	startversie
0.2	21 februari 2020	Brian Dommissie	Aanpassingen na review
0.3	24 februari 2020	Jacob Molenaar	Versie ter bespreking in Werkgroep RIO-vo
0.4	24 maart 2020	Brian Dommissie	Aanpassingen nav inrichten beheeromgeving
1.0	5 juni 2020	Brian Dommissie	Kleine tekstuele aanpassing nav bespreking in Beheergroep en op Ketendag VO. Bijlagen verwijderd.
1.1	5 maart 2021	Jacob Molenaar	Algehele update, beoordelingscriteria aangepast aan actuele situatie
1.2	28 oktober 2022	Brian Dommissie	Beheermodel tekstueel aangepast zodat het voor vo en po van toepassing is

Inhoudsopgave

1 Inleiding	4
2 Opleidingseenheden	4
2.1 Wat zijn opleidingseenheden?	5
2.2 Doel van de gezamenlijke waardenlijst	6
2.3 Proces opstellen van de waardenlijst Opleidingseenheden	7
2.4 Gebruik van de waardenlijst Opleidingseenheden	7
3 Opleidingskenmerken	7
3.1 Wat zijn opleidingskenmerken?	8
3.2 Doel van de gemeenschappelijke waardenlijst	8
3.3 Categorieën van opleidingskenmerken	9
3.4 Criteria voor opname als opleidingskenmerk	9
4 Communicatiecontexten	10
4.1 Wat zijn communicatiecontexten?	10
4.2 Doel van de gemeenschappelijke waardenlijst	10
4.3 Criteria voor opname als communicatiecontext	11
5 Stakeholders	11
6 Principes	13
7 Beheerorganisatie	14
8 Beheerproces	16
8.1 Opleidingseenheden	16
8.2 Opleidingskenmerken	17
8.3 Communicatiecontexten	20
9 Beheerhulpmiddelen	21

1 Inleiding

Dit document beschrijft de beheerorganisatie en het beheerproces van een drietal waardenlijsten uit de canonieke informatiemodel van RIO voor het funderend onderwijs (po en vo):

- Opleidingseenheden
- Opleidingskenmerken
- Communicatiecontexten

Deze lijsten worden gepubliceerd op:

https://www.edustandaard.nl/standaard_afspraken/waardenlijsten-rio-po/ en

https://www.edustandaard.nl/standaard_afspraken/waardenlijsten-rio-vo/. Daar staan altijd de meest actuele vastgestelde versies. Er kan ook al een concept gepubliceerd zijn voor een komend schooljaar dat nog niet definitief is. Kijk daarvoor altijd onderaan de pagina.

2 Opleidingseenheden

Het informatiemodel van RIO bevat voor het voortgezet onderwijs een lijst van opleidingseenheden.

2.1 Wat zijn opleidingseenheden?

Opleidingseenheden zijn volgens het canonieke informatiemodel van RIO:

Een geheel van kennis, inzicht en vaardigheden.

Opleidingseenheden bestaan op verschillende niveaus. Op het laagste niveau dat we in RIO onderkennen voor het vo zijn dit de vakken (die formeel zijn erkend en aan die erkenningen zijn de zogeheten vakcodes gekoppeld die als vakcodelijst jaarlijks in de Staatscourant als Officiële Publicatie wordt gepubliceerd). Voor het po kennen we in RIO nog niet een vergelijkbaar niveau als de vo-vakken. Dat zouden eventueel de vakleergebieden kunnen worden die in het curriculum bij SLO worden onderkend.

Voortgezet onderwijs

Voor RIO is echter besloten om voor het vo als kleinste **opleidingseenheden** voorlopig deze op het niveau van de **opleidingen** vast te leggen en wel de opleidingen die formeel worden erkend en waar naar analogie met de vakken de zogeheten erkendeopleidingscodes aan worden gekoppeld (ook deze codelijst wordt samen met de vakcodelijst elk jaar gepubliceerd). Deze erkendeopleidingscodes worden gebruikt bij de registratie van de opleiding van leerlingen in de Registratie Onderwijsdeelnemers (ROD, voorheen BRON). Erkendeopleidingscodes zijn bijvoorbeeld *0373 - havo cultuur en maatschappij* of *0022 - vmbo alle leerwegen/havo onderbouw*.

Voor alle duidelijkheid: we praten hier over **opleidingen**. Die beschrijven de inhoud van het onderwijs, het WAT, en zitten in het gele deel van RIO (zie schema hieronder).

Erkendeopleidingscodes horen bij de formele **opleidingserkenningen** die gekoppeld zijn aan de opleidingen. De **opleidingserkenningen** zitten in het zandkleurige deel van RIO, het WAT MAG.

Opleidingen kunnen worden geaggregeerd tot grotere eenheden, bijvoorbeeld 'havo bovenbouw' of 'vmbo-gl beroepsroute', die je eerder zult gebruiken in overzichten, studiekeuzesites en -gidsen etc. Dit noemen we in RIO **opleidingsgroepen**.

Omdat deze aggregaties op verschillende manieren tot stand gebracht worden afhankelijk van de partij die dit voor een bepaalde doel doet, is besloten om hiervoor per onderwijssector een gezamenlijke lijst op te stellen, met daarin de voorkeursindeling van (erkende) opleidingen en opleidingsgroepen maar ook de voorkeursaanduiding van al deze **opleidingseenheden**.

De basis van deze aggregatielijst voor het voortgezet onderwijs is voorlopig de 'officiële' indeling van het onderwijsaanbod dat erkend is door OCW: de door het ministerie vastgestelde en in de Staatscourant gepubliceerde lijst van erkende opleidingen en hun erkendeopleidingscodes.

We schrijven voorlopig, omdat op termijn het heel goed mogelijk is dat ook andere **opleidingseenheden** die niet door OCW erkend worden maar wel van belang zijn voor het vo-onderwijsveld, een plaatsje gaan krijgen in RIO.

Primair onderwijs

Het primair onderwijs bestaat uit 3 onderwijsdomeinen:

- Basisonderwijs (bo)
- Speciaal onderwijs (so)
- Voorgezet speciaal onderwijs (vso)

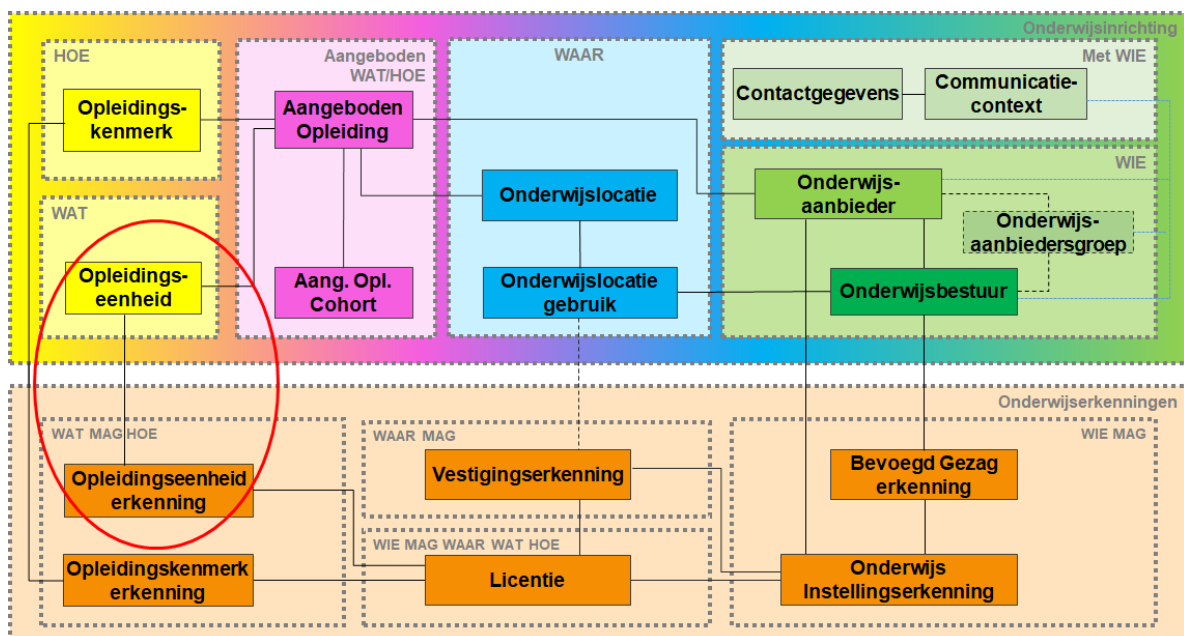
In het basisonderwijs en het speciaal onderwijs is er geen vergelijkbare structuur met door OCW erkende opleidingen zoals dat wel in het vo bestaat.

Het aantal opleidingseenheden is echter beperkt:

- Opleidingsgroep basisonderwijs die bestaat uit de opleidingen Basisonderwijs en Eerste Onderwijs Anderstaligen
- Opleidingsgroep speciaal onderwijs die bestaat uit Speciaal onderwijs regulier en Speciaal onderwijs zml/mg (de indeling die ook SLO hanteert).

De opleidingen in het voortgezet speciaal onderwijs volgt voor een groot deel de erkende opleidingen van het vo. Er zijn een aantal verschillen: een groep opleidingen mogen niet aangeboden en gegeven worden in het vso en het vso kent ook twee opleidingsgroepen met daarin opleidingen die gericht zijn op uitstroom naar de arbeidsmarkt of dagbesteding. Voor het vso wordt net als voor het vo elk jaar door OCW een lijst van erkende opleidingen vastgesteld en gepubliceerd.

De plek van de **opleidingseenheden** en **opleidingserkenningen** in het canonieke informatiemodel van RIO is:

2.2 Doel van de gezamenlijke waardenlijst

Doel van de gemeenschappelijke waardenlijst **opleidingseenheden** is om een brede toepassing van de voorkeursaanduiding van opleidingseenheden te bereiken alsmede het gebruik van de

opleidingsgroepen en zo te komen tot meer eenduidigheid in de weergave van onderwijsaanbod op het RIO-portaal en in tal van andere toepassingen zoals websites als Scholen op de Kaart.

2.3 Proces opstellen van de waardenlijst Opleidingseenheden

Het vaststellingsproces zal jaarlijks plaatsvinden op basis van de nieuw gepubliceerde Erkendeopleidingscodelijst (in het voorjaar door OCW te publiceren in de Staatscourant) voor vo en vso. Alleen de **opleidingen** die erkend (en een erkendeopleidingscode hebben) geldend voor het betreffende (aankomende) schooljaar worden gebruikt bij een hernieuwde vaststelling van de waardenlijst.

Voor het bo en so is zo'n jaarlijkse vaststelling niet aan de orde maar worden de ontwikkelingen op dit gebied gevolgd als die aan de orde zijn.

2.4 Gebruik van de waardenlijst Opleidingseenheden

De voorkeursaanduidingen en **opleidingsgroepen** (aggregaties) zijn sterke adviezen. Het is geen verplichting om als school of andere onderwijspartij te conformeren aan de naamgeving en wijze van groepering in deze waardenlijst. De toepassing van voorkeursaanduiding en aggregaties moet zijn waarde nog gaan bewijzen. Wel is er door het onderwijsveld aangegeven dat het gebruik van deze naamgeving in het RIO Register wenselijk is. Vanaf schooljaar 2020-2021 is in ieder geval in de RIO-schermen bij **Aangeboden Opleiding** de Korte Naam uit de waardenlijst gebruikt.

Het staat partijen vrij om andere aggregaties te kiezen zolang maar met het oog op transparantie duidelijk wordt gemaakt hoe die zijn opgebouwd vanuit de **opleidingseenheden**. Opname in deze waardenlijst is hiervoor de geëigende manier. Hiertoe kan een wijzigingsverzoek worden ingediend via de Beheergroep Waardenlijsten RIO.

3 Opleidingskenmerken

De canonieke informatiemodellen van RIO bevat voor het funderend onderwijs een lijst van **opleidingskenmerken**.

3.1 Wat zijn opleidingskenmerken?

Opleidingskenmerken zijn volgens het canonieke informatiemodel van RIO:

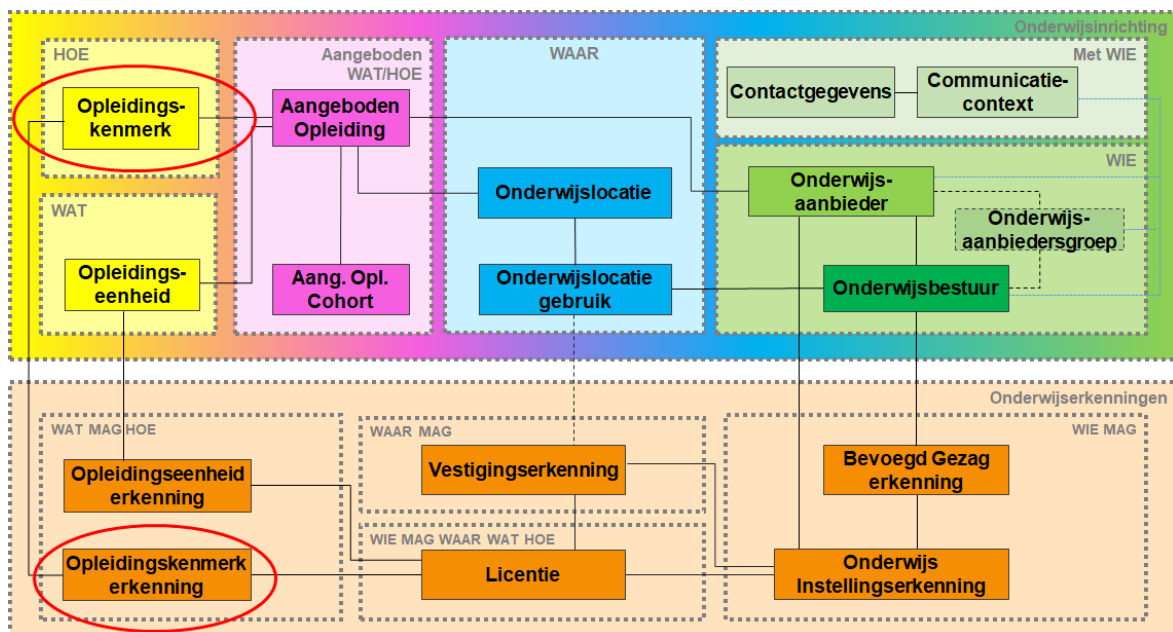
De manier waarop een opleiding gegeven kan worden.

Dit is in RIO het HOE van de aangeboden opleiding. Voorbeelden in het vo: TTO, Technasium, doorlopende leerroute vmbo-mbo, Montessori. Voorbeelden in het bo: Montessori, IGBO, SBO. Voorbeelden in het so/vso: ondersteuning bij visuele beperkingen, ondersteuning bij doofheid, doorlopende leerroute vmbo-mbo.

Opleidingskenmerken kunnen inhoudelijk op verschillende manieren gecategoriseerd worden. Voor het beheer- en vaststellingsproces onderscheiden we echter de volgende twee categorieën van **opleidingskenmerken**:

1. Opleidingskenmerken die formeel worden erkend door OCW (waaronder Experimenten waarvoor een beschikking nodig is).
2. Opleidingskenmerken die gewenst zijn door het onderwijsveld.

De plek van de **opleidingskenmerken** en de eventuele **opleidingskenmerkerkenningen** in het informatiemodel van RIO is:

3.2 Doel van de gemeenschappelijke waardenlijst

Het doel van het kunnen koppelen van Opleidingskenmerken aan Opleidingen in de Aangeboden Opleidingen die door een Onderwijsaanbieder wordt aangeboden en verzorgd is om onderscheid te kunnen maken tussen een Opleiding zonder Opleidingskenmerk (bijv. *havo*) en een met een Opleidingskenmerk (bijv. *havo met technasium*). Zo kunnen die twee vormen van opleidingen

gebruikt worden bij de registratie om ze zo van elkaar te onderscheiden in overzichten en publicaties van het eigen onderwijsaanbod op bijvoorbeeld schoolkeuzesites cq -gidsen (van gemeenten en andere partijen zoals Scholen op de Kaart). De waardenlijst moet zorgdragen voor eenduidigheid in die weergave.

Opleidingskenmerken bieden de mogelijkheid om fijnmaziger te kunnen rapporteren en te verantwoorden. Opleidingskenmerken dragen ertoe bij dat in de registraties er meer recht kan worden gedaan aan wat een leerling/student aan extra vaardigheden en kennis opdoet tijdens de studie. Ook in deze gevallen biedt de waardenlijst eenduidigheid in weergave waardoor onderlinge vergelijkbaarheid beter mogelijk wordt.

3.3 Categorieën van opleidingskenmerken

De opleidingskenmerken voor het voortgezet onderwijs worden ingedeeld in categorieën. Dan zijn nu de volgende:

- Doorlopende leerlijnen bo-vo
- Doorlopende leerlijnen vmbo-mbo¹
- “Opleidingskenmerken” (alles wat niet onder de bovenste twee valt)

NB de categorisering van opleidingskenmerken in het vo is nog niet geheel uitgekristalliseerd. Met name de categorie “Opleidingskenmerken” is te algemeen bevonden en zal nog nader worden opgesplitst, waarbij de indeling conform wet- en regelgeving rondom ROD deels een rol zal spelen.

In het po (zowel voor bo als voor so/vso) zijn er wel categorieën vastgesteld die grotendeels zowel in RIO als in ROD gehanteerd worden.

3.4 Criteria voor opname als opleidingskenmerk

Door de Beheergroep Waardenlijsten RIO zijn criteria vastgesteld voor het opnemen van een opleidingskenmerk in de waardenlijst. Die criteria zijn te vinden op de afsprakenpagina van zowel vo als po (zie onder meer: https://www.edustandaard.nl/standaard_afspraken/waardenlijsten-rio-vo).

De door de Beheergroep geformuleerde criteria zijn niet bedoeld als een kwantitatief instrument voor het beoordelen van nieuwe of gewijzigde opleidingskenmerken ('als een kenmerk aan n van alle kenmerken voldoet, keuren we het goed'). Het is meer een checklist voor het kwalitatief beoordelen van de verschillende beoordelingspunten. De **knock-out**- en **altijd-opnemen**-criteria echter leiden wel altijd tot automatische goed- of afkeuring van het bijbehorende kenmerk. De **afwegingscriteria** vereisen een inhoudelijke afweging en een kenmerk kan er meer of minder aan voldoen (glijdende schaal). Na iedere afzonderlijke beoordeling maakt de Beheergroep Waardenlijsten RIO een afsluitende integrale beoordeling, waarbij het geheel van criteria, waaraan dus in meer of mindere waarde wordt voldaan, in onderling verband wordt afgewogen. Op basis daarvan wordt een eindoordeel geformuleerd over opname van het kenmerk.

¹ In de toekomst kunnen daar andere doorlopende leerlijnen bij gaan komen.

4 Communicatiecontexten

Het canonieke informatiemodel van RIO bevat voor het voortgezet onderwijs een lijst van communicatiecontexten.

4.1 Wat zijn communicatiecontexten?

Communicatiecontexten zijn volgens het informatiemodel van RIO:

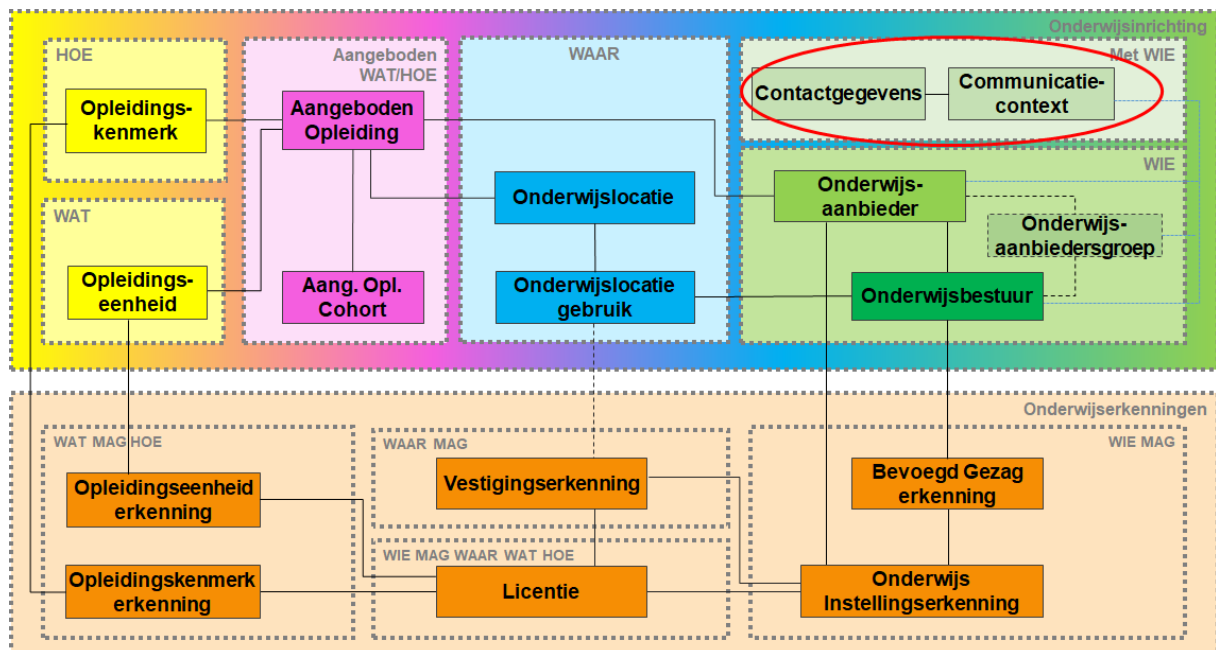
Het onderwerp waarover contact kan worden opgenomen met een organisatorische eenheid.

Het gaat hier om een specifiek onderwerp waarover door een of meerdere partijen contact kan worden opgenomen met het onderwijsbestuur en/of de onderwijsaanbieder.

De **communicatiecontext** is dus bedoeld om **contactgegevens** te verstrekken aan externe partijen die over een specifiek onderwerp met een onderwijsinstelling contact willen opnemen (niet andersom). Met onderwijsinstelling wordt in dit verband een van de drie onderkende organisatorische eenheden bedoeld in het informatiemodel van RIO:

1. Onderwijsbestuur
2. Onderwijsaanbieder
3. Onderwijsaanbiedersgroep

De plek van de **communicatiecontexten** en **contactgegevens** in het informatiemodel van RIO is:

4.2 Doel van de gemeenschappelijke waardenlijst

Doel van de gemeenschappelijke waardenlijst van **communicatiecontexten** is het bereiken van eenduidigheid in de contactgegevens van onderwijsinstellingen op het RIO-portaal. Hiermee wordt communicatie gestroomlijnd en zal er voor diverse stakeholders minder miscommunicatie met onderwijsinstellingen ontstaan.

4.3 Criteria voor opname als communicatiecontext

Voor de officiële goedkeuring van **communicatiecontexten** is geen formele lijst van criteria opgesteld. Informeel worden de volgende criteria aangehouden:

1. De communicatiecontext betreft alleen 'officiële' communicatie, bedoeld voor specifieke doelgroepen (en daarmee niet openbaar), op de communicatiecontexten *Algemeen* en *Facturatie* na.
2. De communicatiecontext geldt voor alle onderwijsinstellingen binnen een bepaalde sector (en zoveel mogelijk generiek over alle sectoren heen).
3. Idealiter is de partij waarvoor de communicatiecontext bedoeld is betrokken bij het opstellen van een verzoek tot opname dan wel tot wijziging.
4. De communicatiecontext kan op verschillende niveaus in de onderwijsorganisatie worden belegd: onderwijsbestuur, onderwijsaanbiedersgroep en onderwijsaanbieder.

5 Stakeholders

De volgende partijen hebben belang bij de in dit beheermodel opgenomen waardenlijsten:

Opleidingseenheden:

- Leerlingen en hun ouders/verzorgers (via RIO-register of andere toepassingen die de informatie uit RIO gebruiken)
- Onderwijsinstellingen (ook uit andere sectoren)
- DUO (RIO Portaal)
- DUO (Voorzieningenplanning en Informatieproducten)
- Inspectie van het Onderwijs
- Studiekeuzesites van bijv. gemeenten
- OCW (voor beleids- en onderzoeksdoeleinden)
- SLO
- Vensters VO en PO (incl. Scholen op de kaart)

Opleidingskenmerken:

- Leerlingen en hun ouders/verzorgers
- Onderwijsinstellingen (ook uit andere sectoren)
- OCW (controle erkende opleidingskenmerken en voor beleids- en onderzoeksdoeleinden)
- DUO (Voorzieningenplanning en Informatieproducten)
- Inspectie van het Onderwijs (voor (stelsel-)onderzoek en voor trendrapportages)
- Studiekeuzesites van bijv. gemeenten
- Vensters VO en PO (incl. Scholen op de kaart)
- SLO
- Partijen die nu informatie over opleidingskenmerken via andere kanalen bij onderwijsinstellingen verzamelen zoals LOWAN, Nuffic, Dalton Stichting etc.)
- Partijen die deze informatie gebruiken voor het optimaliseren van hun diensten/voorzieningen

Communicatiecontexten:

- Andere onderwijsinstellingen
- Ministerie van OCW
- Inspectie van het Onderwijs
- DUO
- Gemeenten
- Onderwijsraden
- Bij uitbreiding mogelijk ook andere partijen (bijv. uitgevers)

6 Principles

De principes van het beheer van de RIO-waardenlijsten zijn:

- RIO-waardenlijsten worden gepubliceerd op www.edustandaard.nl (specifiek op https://www.edustandaard.nl/standaard_afspraken/waardenlijsten-rio-vo/ en https://www.edustandaard.nl/standaard_afspraken/waardenlijsten-rio-po/).
- RIO-waardenlijsten worden jaarlijks geactualiseerd (met uitzondering van de formele OCW-experimenten en/of door OCW erkende kenmerken die gedurende een schooljaar toegevoegd of verwijderd kunnen worden).
- Daarbij wordt het schooljaarritme gehanteerd.
- Verzoeken voor wijzigingen kunnen door alle stakeholders worden ingediend.
- Waardenlijsten hebben een structuur conform het informatiemodel van RIO. Deze structuur kan in het reguliere beheerproces niet worden aangepast. Wijzigingen in de structuur van RIO-waardenlijsten moeten worden overeengekomen met de beheerder van de canonieke modellen van RIO (Edustandaard Werkgroep RIO) in nauwe samenspraak met de beheerder van het RIO Register (DUO).

7 Beheerorganisatie

Voor het beheer van de in dit beheermodel opgenomen waardenlijsten wordt een organisatie ingericht. Daarbij spelen drie activiteiten een rol:

1. Verzoeken doen voor nieuwe waarden of aanpassingen aan bestaande waarden.
2. Analyseren en beoordelen van de verzoeken en formuleren van voorstellen.
3. Goedkeuren van voorstellen.

Deze activiteiten worden als volgt belegd:

Activiteit	Gremium
Voorstellen doen	Alle stakeholders
Voorstellen analyseren en beoordelen	Beheergroep Waardenlijsten RIO
Voorstellen goedkeuren	Beheergroep na openbare en gerichte consultatie
Voorstellen vaststellen	Ketenregieoverleg po/vo

Centraal in het beheerproces staat dus de **Beheergroep Waardenlijsten RIO**. In deze werkgroep hebben zitting:

- Vertegenwoordigers van afzonderlijke onderwijsbesturen (minimaal 4) NB inspraak en beoordeling door het onderwijsveld zullen op verzoek van het onderwijsveld zelf voor een groot deel via de zogeheten Ketendagen worden georganiseerd
- Vertegenwoordiger van OCW Directie Informatiebeleid po/vo (minimaal 1)
- Vertegenwoordiger van Voorzieningenplanning van DUO (minimaal 1)
- Vertegenwoordiger van DUO (betrokken bij RIO-register) (minimaal 1)
- Vertegenwoordiger van Onderwijsinspectie (minimaal 1)
- Vertegenwoordiger van SLO (minimaal 1)
- Vertegenwoordiger van VO-raad en PO-Raad (minimaal 1)

De Beheergroep analyseert en beoordeelt binnengekomen wijzigingsverzoeken. Eventueel worden indieners geraadpleegd voor nadere informatie of aanscherping van het verzoek. Als een verzoek overduidelijk niet aan de beoordelingscriteria voldoet, wordt het door de Beheergroep afgewezen en beargumenteerd teruggestuurd aan de indiener. Wanneer een verzoek in voldoende mate aan de beoordelingscriteria voldoet, wordt het door de Beheergroep op een concept waardenlijsten opgenomen. De concept waardenlijsten wordt met een advies voorgelegd aan het onderwijsveld via de Ketendagen VO en PO. Voor de rest van het onderwijsveld geldt dat er een openbare consultatie mogelijk is op basis van de publicatie van concepten op Edustandaard.nl. Mogelijk worden ook andere gremia actief benaderd om de concepten ter beoordelen.

De inzichten uit de consultaties worden gewogen en leiden tot een definitieve waardenlijst die door de Beheergroep wordt goedgekeurd.

De goedgekeurde waardenlijst wordt aan het Ketenregieoverleg po/vo voorgelegd ter vaststelling. Het Ketenregieoverleg is een bestuurlijk overleg waarin OCW, DUO, PO-Raad, VO-raad en Kennisnet zitting hebben.

NB voor de waardenlijst Opleidingskenmerken geldt voor de door OCW erkende Opleidingskenmerken en experimenten een ander beheer- en vaststellingsproces (zie ook paragraaf 8.2 op pagina van dit document).

Het werk van de Beheergroep Waardenlijsten RIO wordt ondersteund door Bureau Edustandaard. Voorzitterschap en secretarisrol worden verzorgd door Bureau Edustandaard.

8 Beheerproces

De hoofdstappen zijn:

1. Verzoeken ontvangen (die ingediend worden via info@edustandaard.nl middels een daartoe aangewezen wijzigings- cq aanmeldingsformulier) en publiceren in issuelijst op de beide afsprakenpagina's (van vo en po)
2. Verzoeken bespreken en opstellen nieuwe conceptversie
3. Openbare consultatie
4. Input van consultatie bespreken en definitieve versie goedkeuren
5. Bestuurlijke vaststelling
6. Publicatie.

8.1 Opleidingseenheden

De waardenlijst van opleidingseenheden voor vo en vso wordt jaarlijks geactualiseerd op basis van de nieuwe erkende opleidingen die in de Staatscourant wordt gepubliceerd. Voor bo en so worden nieuwe ontwikkelingen als die er zijn door OCW/DUO ingebracht in de Beheergroep.

De Beheergroep doet voorstellen voor de naamgeving van nieuwe opleidingen die aan de erkende opleidingen gaan worden toegevoegd, doet eventueel voorstellen voor verbetering van bestaande naamgeving (of neemt die over vanuit ingediende wijzigingsverzoeken) en/of doet voorstellen (of neemt wijzigingsverzoeken over) voor nieuwe aggregaties of aanpassingen in bestaande aggregaties.

Tijdslijn beheer waardenlijst opleidingseenheden	
Moment	Activiteit
hele jaar door	Wijzigingsverzoeken indienen door onderwijsveld en andere stakeholders vwb naamgeving en indeling aggregaties
Februari	Concept lijst van erkende opleidingen voor aankomend schooljaar door DUO/OCW beschikbaar gesteld
Maart	Concept en ingediende wijzigingsverzoeken behandelen in Beheergroep
April	Concept incl. advies Beheergroep in een openbare consultatie
Mei	Voorlopige vaststelling (NB OCW kan tussen februari en mei nog aanpassingen doen in het concept, als die ingrijpend zijn dan dat leiden tot een herhaling van stappen).
Juni	Definitieve versie lijst erkende opleidingen gepubliceerd door OCW in Staatscourant.
Juni	Publicatie definitieve waardenlijsten Opleidingseenheden op Edustandaard (NB een concept is uiteraard al eerder beschikbaar).
Per start inschrijving volgend schooljaar	Implementatie door leveranciers en DUO

NB soms publiceert OCW de lijst van erkende opleidingen later dan juni. Meestal ligt er dan wel al een vastgestelde versie die reeds gebruikt kan worden voor de publicatie van de opleidingseenheden op Edustandaard als voor de implementatie bij leveranciers en DUO.

8.2 Opleidingskenmerken

Er zijn twee typen opleidingskenmerken te onderscheiden die elk een eigen beheer- en vaststellingsproces volgen:

1. Opleidingskenmerken die formeel worden erkend door OCW en waarvoor een licentie/erkenning nodig is (hiertoe behoren ook de formele Experimenten waarvoor een beschikking nodig is).
2. Opleidingskenmerken die gewenst zijn door het onderwijsveld.

Van de eerste categorie kan gezegd worden dat deze gedurende een schooljaar kunnen ontstaan en bij publicatie ook meteen gebruikt kunnen worden door het onderwijsveld. De lijst kan hierdoor tussentijds gewijzigd worden. Vaststelling vindt plaats door OCW (het proces van inhoudelijke afstemming met het onderwijsveld over de experimenten etc. heeft al in een veel eerder stadium plaatsgevonden). OCW zorgt dat de erkenning van het Opleidingskenmerk in RIO wordt vastgelegd alsmede de beschikkingen voor de onderwijsinstellingen die aan het experiment mee mogen doen².

Zo gauw een dergelijk opleidingskenmerk (experiment of erkende opleidingskenmerk) door OCW wordt aangemeld (NB als gevolg van een nog nader bij OCW en DUO uit te werken intern proces) bij de Beheergroep RIO-waardenlijsten (via info@edustandaard.nl of rechtstreeks bij de voorzitter van de beheergroep), zal de opname van dit opleidingskenmerk worden voorgelegd aan de Beheergroep Waardenlijsten RIO door middel van een ingevuld wijzigingsformulier. Eventuele op- en aanmerkingen ten aanzien van wat er is vastgelegd (korte omschrijving, link etc.), kunnen dan nog worden gegeven en kunnen leiden tot verbeteringen in de weergave in de lijst. Daarna wordt een nieuwe lijst gepubliceerd waarin het opleidingskenmerk is opgenomen.

Leveranciers en DUO (RIO en ROD) geven aan dat zij uiterlijk na twee weken de waarden uit de nieuwe lijst zullen hanteren mits het ingediende kenmerk nog niet via een andere vorm van registratie bijv. in ROD al actief is. In dat geval zal eerst een impactanalyse moeten plaatsvinden en een nadere afspraak over de implementatie.

Voor de tweede categorie verloopt de uitwerking van het proces anders. Gedurende het hele jaar kunnen opleidingskenmerken door het onderwijsveld worden aangedragen als kandidaten. Hiervoor moet wel een onderbouwing gegeven worden: waarom zou de aangedragen kandidaat een opleidingskenmerk moeten worden. Toepassing van de beoordelingscriteria kan daarbij helpen. De opleidingskenmerken van deze groep worden voor elk nieuw schooljaar indien vastgesteld en in de waardenlijst van geldend voor dat schooljaar gepubliceerd.

Het opnemen van Opleidingskenmerken in RIO gebeurt op basis van het ingestelde beheerproces. Het oorspronkelijke idee was dat een Opleidingskenmerk dan zowel in RIO in het aanbod kan worden gebruikt als in de deelnamegegevens in ROD.

Dat laatste is echter niet automatisch meer het geval. In het najaar van 2020 is het inwinnen van opleidingskenmerken voorgelegd aan de Autoriteit Persoonsgegevens (AP). De AP acht opleidingskenmerken als categorie persoonsgegevens in te winnen in ROD een te flexibel concept

² Dit is nog niet formeel geregeld maar wel een grote wens van diverse partijen om dit gestructureerd en inzichtelijk te doen.

waaronder van alles in potentie geschaard kan worden³. Elk potentieel Opleidingskenmerk moet daarom eerst worden beoordeeld op privacy-gevoeligheid en of er voldoende doelbinding is aan te geven waarmee het inwinnen in ROD gerechtvaardigd is. Gerechtvaardigde redenen kunnen bijvoorbeeld naast bekostiging ook toezicht of zwaarwegende beleidsvraagstukken zijn. Bovendien moeten de Opleidingskenmerken als een te generieke verzamelgroep opgedeeld worden in categorieën met elk een eigen strekking, doel en doorwerking (zie ook 3.3 Categorieën van opleidingskenmerken).

Omdat door de uitspraak van het AP het gevaar bestond dat alle Opleidingskenmerken niet meer mochten worden ingewonnen in ROD, een situatie waar niemand bij gebaat was, heeft OCW snel moeten handelen door het besluit en de regeling van ROD aan te passen. Gevolg is dat er nu een aantal Opleidingskenmerken buiten de boot zijn gevallen voor ROD omdat de onderbouwing hiervoor niet afdoende geleverd kon worden.

Dit heeft ook impact op het beheerproces. De beheergroep kan een nieuw Opleidingskenmerk goedkeuren voor gebruik in het aanbod van RIO, waarvoor de AVG niet telt omdat de opleidingskenmerken niet aan personen in RIO worden gekoppeld maar aan opleidingen, maar omdat het aanpassen van de regeling van ROD gemiddeld 3 tot 4 maanden duurt en het besluit aanpassen 1 tot 1,5 jaar, kan het voorkomen dat het bewuste opleidingskenmerk nog niet gebruikt mag worden in ROD. Afhankelijk van het type opleidingskenmerk kan dat 3 maanden tot 1,5 jaar doorloop betekenen. Het uiteindelijke oordeel kan overigens negatief zijn voor het mogen toepassen in ROD.

Heeft het zin om een Opleidingskenmerk in de waardenlijst op te nemen als nog niet zeker is of die ook in ROD mag worden ingewonnen? Dit hangt sterk af van hoeveel toegevoegde waarde de betrokken partijen zien in het preciezer kunnen aangeven van het aanbod. Zeker als er toepassingen als keuzegidsen, Scholen op de Kaart etc. op RIO gaan aansluiten in de toekomst, dan heeft dit zeker waarde. Bovendien geeft de Inspectie van het Onderwijs aan dat zij in de voorbereiding van een onderzoek gebruikmaakt van allerlei bronnen waaronder de websites van scholen en dat juist voor deze voorbereiding een gestructureerd aanbod in RIO er veel minder interpretatie nodig is aan hun kant waardoor de basis voor het onderzoek kwalitatief beter wordt.

De beoordeling van een opleidingskenmerk voor gebruik in ROD heeft weliswaar een eigen beoordelingsproces met eigen tijdlijnen, maar voor het beheerproces van de waardenlijst Opleidingskenmerken is het streven om de twee beoordelingsprocessen zoveel mogelijk op elkaar af te stemmen en als het kan synchroon te laten lopen.

³ https://autoriteitpersoonsgegevens.nl/sites/default/files/atoms/files/advies_wijziging_besluit_register_onderwijsdeelnemers.pdf

Dit levert de volgende tijdlijnen in het beheerproces op (beoordelingsstappen ihkv ROD zijn vet gedrukt):

Tijdslijn beheer opleidingskenmerken OCW	
Moment	Activiteit
Ieder moment	Aanmelding mutatie opleidingskenmerken door OCW (intern proces OCW en DUO nog nader in te richten) De betrokken beleidsafdeling van OCW heeft reeds van te voren afgestemd of het opleidingskenmerk (experiment of formeel erkend opleidingskenmerk) mag worden ingewonnen Actualisatie Issuelijst
Binnen twee weken	Advies door Beheergroep (kan online) op details (aanduiding, extra achtergrondinformatie, link naar beschikking etc.)
Binnen twee weken	Publicatie op Edustandaard
Binnen twee weken	Implementatie door leveranciers en DUO (in principe, zie hierboven)

NB OCW kan overigens ook besluiten om dit type opleidingskenmerken in de reguliere release van de waardenlijst mee te laten lopen en het kenmerk pas vanaf een nieuw schooljaar beschikbaar te laten zijn.

Tijdslijn beheer overige opleidingskenmerken	
Moment	Activiteit
Ieder moment	Aanmelding mutatie opleidingskenmerken Voorleggen online aan Beheergroep ter beoordeling Voorleggen aan OCW ter beoordeling of de mutatie kan leiden tot een aanpassing van de Regeling ROD of het Besluit ROD Actualisatie Issuelijst
december	Behandeling voorstel nieuwe versie waardenlijst door Beheergroep in (fysieke of online) bijeenkomst Indien uitkomst beoordeling mutatie in relatie tot Regeling/Besluit ROD reeds bekend is wordt dit meegenomen in de behandeling Opstellen advies en concept waardenlijst
januari-maart	Openbare consultatie en consultatie via aan te wijzen gremia
eind maart	Verwerken input uit consultatie Verwerken input uit beoordeling mutatie in relatie tot Regeling/Besluit ROD Opstellen nieuwe conceptversie
eind april	Goedkeuring door Beheergroep (schriftelijk of in bijeenkomst)
1 mei	Publicatie concept op Edustandaard
mei/juni	Vaststelling in het Ketenregieoverleg po/vo
Per start inschrijving volgend schooljaar	Implementatie door leveranciers en DUO

8.4 Communicatiecontexten

De waardenlijst van communicatiecontexten wordt jaarlijks geactualiseerd.

Tijdelijk beheer communicatiecontexten	
Moment	Activiteit
ieder moment	Aanmelding mutatie communicatiecontexten door onderwijsinstellingen en stakeholders (liefst samen) Voorleggen online aan Beheergroep ter beoordeling Actualisatie Issuelijst
december	Behandeling nieuwe versie waardenlijst door Beheergroep in bijeenkomst Opstellen Advies en concept waardenlijst
januari -maart	Openbare consultatie en consultatie via aan te wijzen gremia
eind maart	Verwerken input uit consultatie Opstellen nieuwe versie
eind april	Vaststelling door Beheergroep (schriftelijk of in bijeenkomst)
1 mei	Publicatie op Edustandaard
mei/juni	Vaststelling in het Ketenregieoverleg po/vo
Per start inschrijving volgend schooljaar	Implementatie door DUO

NB Indien een communicatiecontext dringend gewenst is om snel te kunnen gebruiken ergens gedurende het schooljaar kan eventueel tussentijds deze worden geïmplementeerd in het RIO-register. Nadere afstemming is hiervoor dan nodig.

9 Beheerhulpmiddelen

Het beheerproces van de waardenlijsten van RIO wordt online ondersteund met een speciale pagina voor de beheergroep https://www.edustandaard.nl/standaard_werkgroepen/beheergroep-waardenlijsten-rio/ en twee pagina's voor de waardenlijsten zelf https://www.edustandaard.nl/standaard_afspraken/waardenlijsten-rio-vo en https://www.edustandaard.nl/standaard_afspraken/waardenlijsten-rio-po/. Daar zijn de volgende instrumenten beschikbaar:

- Achtergrondinformatie
- Actuele versies van waardenlijsten met toelichtingen
- Issuelijst (welke aanmeldingen zijn er en wat is de status?) (openbaar)
- Beheerproces op hoofdlijnen (incl. link naar dit beheerdocument)
- Overzicht deelnemers in Beheergroep Waardenlijsten RIO
- Digitale ruimte waar alle stukken (waardenlijsten, wijzigingsverzoeken, documentatie) zijn samengebracht (besloten, toegang na aanmelding).